

**VALKAS NOVADPĒTNIECĪBAS MUZEJA
KRĀJUMA DARBA POLITIKA
2020. – 2024.GADAM**

1. Vispārīgs raksturojums

Valkas novadpētniecības muzejs ir sabiedrībai pieejama pētnieciska un izglītojoša Valkas novada pašvaldības iestāde, kura patstāvīgi un sadarbībā ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju, Latvijas Muzeju padomi, radošām apvienībām, fondiem un sabiedriskām organizācijām, uzkrāj, saglabā, pēta un popularizē materiālās un nemateriālās kultūrvēsturiskās vērtības.

Muzeja krājums ir Nacionālā muzeju krājuma sastāvdaļa un atrodas valsts aizsardzībā. Tā veidošana, uzskaitē, papildināšana, saglabāšana un izmantošana tiek veikta saskaņā ar Muzeju likumu un Ministru kabineta (MK) noteikumiem "Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu", "Noteikumi par Valkas novadpētniecības muzeja krājumu" un Valkas novadpētniecības muzeja Nolikumu.

Valkas novadpētniecības muzeja Krājuma darba politika ir dokuments, kas konkretizē darbu ar muzeja krājumu un nosaka, kā, saskaņā ar muzeja stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumiem, tiks īstenota muzeja misija krājuma darba jomā laika periodā no 2020. - 2024.gadam.

Krājuma darba politika izstrādāta balsties uz pašreizējās situācijas analīzi un izvirzītajiem uzdevumiem krājuma komplektēšanā, dokumentēšanā, saglabāšanā un izmantošanā. Krājuma darba politika ir elastīgs dokuments, ko nepieciešamības gadījumā var grozīt, papildināt un precizēt.

2. Krājuma veidošanas mērķis un uzdevumi

Mērķis – veidot muzeja misijai atbilstošu krājumu – materiālo un nemateriālo vērtību kopumu, kas šodienas un nākotnes sabiedrībai sniedz priekšstatu par Valkas novada identitāti un lokālo savdabību Latvijas un pasaules vēstures kontekstā.

Uzdevumi:

1. Papildināt muzeja krājumu atbilstoši izstrādātajai krājuma darba politikai un komplektēšanas virzieniem;
2. Dokumentēt un izvērtēt muzeja krājumu, nodrošināt informācijas pieejamību, veicot krājuma priekšmetu digitalizāciju;
3. Optimizēt muzeja krājuma glabāšanas apstākļus, iekārtojot daļēji atklāto krātuvi Semināra ielā 27A.

3. Krājuma darba organizācija

Muzeja galvenais krājuma glabātājs nodrošina krājuma priekšmetu dokumentēšanu, saglabāšanu, izpēti un izmantošanu.

Saimniecības pārzinis nodrošina krājuma glabāšanas apstākļus, krātuvju sanitāri tehnisko stāvokli, drošības un ugunsdzēsības signalizācijas darbību, remonta veikšanu krātuvēs.

Atsevišķu palīgdarbu veikšanai var piesaistīt līgumstrādniekus.

Muzejā 3 cilvēku sastāvā darbojas Krājuma komisija. Krājuma komisija izskata visus jautājumus, kas saistīti ar muzeja krājuma priekšmetiem.

4. Krājuma raksturojums

Muzeja krājums sastāv no pamatkrājuma un palīgkrājuma. Uz 2020.gada 1.janvāri krājumā iekļautas 49 938 vienības, tai skaitā, pamatkrājumā – 33 953, palīgkrājumā – 15 985. Krājums papildinās galvenokārt ar dāvinājumiem no privātpersonām, mazāk no citām institūcijām un iepirkumiem.

Muzeja krājuma komplektēšanas galvenos principus noteikuši:

- muzeja dibināšanas mērķis – pētīt Valkas rajona vēsturi dažādos laika posmos;
- muzeja atrašanās vieta – bijušajā Jāņa Cimzes vadītajā Vidzemes draudzes skolu skolotāju semināra ēkā (tēmas: *Jāņa Cimzes dzīve un darbība, Semināra audzēkņu darbība, Dziesmu svētku vēsture un attīstība u.c.*);
- 1970. – 1980. gadu politiskās prasības, kad galvenokārt krājumu vajadzēja papildināt ar materiāliem par padomju periodu (tēmas: *Sociālisma celtniecība, Sociālistiskie pārveidojumi, Sociālistiskā sacensība, u.c.*);
- pētnieku pieprasījums (tēma: *Nacionālo partizāņu darbība, Ugunsdzēsības vēsture, Valkas apbūve*);
- mākslinieku – novadnieku darbu saglabāšana un viņu darbu izstāžu iekārtošana (1980.gadu sākumā sāka veidot mākslas priekšmetu kolekcija).

Krājums ģeogrāfiski aptver daļu bijušā Valkas apriņķa teritorijas, dažādu notikumu kontekstā, ar Valkas novadu un novadniekiem saistītas vietas Latvijā un pasaulē. No 2009.gada, kad pēc administratīvi teritoriālās reformas izveidojās Valkas novads, pamatā Valkas novada teritoriju.

Krājums hronoloģiski aptver laika posmu no 12.gadsimta līdz mūsdienām. Apmēram 95% krājuma priekšmetu attiecas uz 19. un 20.gadsimtu.

Kopumā krājums ir vispusīgs un bagāts, veidots tā, lai varētu pētīt Valkas novada kultūrvēsturiskos, politiskos, saimnieciskos un citus vēsturiskos procesus, atsevišķu cilvēku un dzimtu likteņus dažādu vēsturisko notikumu kontekstā, iekārtot ekspozīcijas un izstādes, organizēt tematiskos pasākumus un muzejpedagoģiskās programmas.

Krājumu veido 16 kolekcijas:

- arheoloģija;
- audio – vizuālie un IT priekšmeti;
- bonistika;
- dokumenti un rokraksti;
- faleristika;
- filatēlija;
- fotogrāfijas un fotoatklātnes;
- fotonegatīvi;
- heraldika;
- iespieddarbi;
- lietiskie priekšmeti;
- numismātika;
- sfragistika;
- veksiloloģija;
- tekstilijas;
- tēlojošie priekšmeti.

Lielākās no tām fotogrāfiju un fotoatklātņu (vairāk nekā 16 tūkstoši vienības), iespieddarbu (vairāk nekā 6 tūkstoši), lietisko priekšmetu (vairāk nekā 5 tūkstoši), fotonegatīvu (vairāk nekā 5 tūkstoši), tekstiliju (vairāk nekā tūkstošis).

2015.-2019.gadā lielāko papildinājumu ieguvušas fotonegatīvu, dokumentu un rokrakstu, iespieddarbu un lietisko priekšmetu kolekcijas.

Fotonegatīvu kolekcija papildināta ar Alda Māra Dubļāna fotonegatīviem par Latvijas valstiskuma atjaunošanu 1988.-1991.gadā.

Dokumentu un rokrakstu kolekcijai nozīmīgākais papildinājums ir materiāli par valcēniešiem – farmaceitu, sabiedrisko darbinieku, mecenātu Bernhardu Aleksandru Zuti un dzejnieku un publicistu Arturu Gobu.

Iespieddarbu kolekcija papildināta ar materiāliem par Valkas pilsētas teātri un kultūras pasākumiem Valkā un novadā.

Ievērojot apmeklētāju pieprasījumu, Muzeja Komunikācijas politikā 2016.gadā bija plānota izstāde "Sadzīve. Ģimene. Skola. 1950.-1990.gads". Pirms izstādes, izvērtējot krājumu, krājuma komisija secināja, ka šī perioda priekšmetu skaits nav pietiekams un daudzveidīgs, lai izveidotu izstādi, tāpēc aicināja vietējos iedzīvotājus dāvināt tos. Rezultātā lietisko priekšmetu kolekcija papildināta ar padomju gados ražotajiem un lietotajiem priekšmetiem, galvenokārt mājsaimniecības piederumiem. Savukārt tekstiliju kolekcija papildināta ar padomju gados šūto un valkāto apģērbu.

4.1. Muzejs nekrās:

- dabas priekšmetus;
- ieročus un apbruņojumu;
- daiļliteratūru, zinātnisko literatūru, periodiskos izdevumus, kuri nav saistīti ar Valkas novadu.

4.2. Atsavināšana no muzeja krājuma

Krājumā glabājas Valkas rajona (tagad Smiltenes novada) Launkalnes pagasta „Pāvulkalna” arheoloģiskajos izrakumos atrastie priekšmeti. Priekšmeti vairs neatbilst misijai, tāpēc muzejs plāno tos atsavināt un nodot Smiltenes novada muzejam.

5. Krājuma komplektēšana

Muzeja krājuma komplektēšanas pamatā ir nepārtrauktības un pēctecības princips.

5.1. Kritēriji priekšmetu iekļaušanai krājumā:

- atbilstība muzeja misijai un krājuma komplektēšanas virzieniem;
- atbilstība ģeogrāfiskajiem, hronoloģiskajiem un tematiskajiem ietvariem; priekšmeta autentiskums un unikalitāte;
- priekšmeta zinātniskā, kultūrvēsturiskā, memoriālā un mākslinieciskā vērtība; priekšmeta aktualitāte;
- vēsturiski izveidojušās kolekcijas;
- priekšmeta izmēri;

- priekšmeta saglabātības pakāpe un restaurācijas iespējas;
- iespēja priekšmetus izmantot izglītojošā darbā.

5.2. Galvenie krājuma priekšmetu ieguves veidi:

- dāvinājumi, no fiziskām un juridiskām personām;
- pirkumi, no muzeja budžeta līdzekļiem un no projektu konkursos iegūtā finansējuma;
- tematiskās ekspedīcijas (ekspedīciju laikā krājumā nonāk gan dāvinājumi, gan pirkumi);
- novēlējumi un mantojumi;
- pārņemšana no citām institūcijām;
- muzeja uzdevumā izgatavoti priekšmeti;
- citi neparedzēti gadījumi, kas nav pretrunā ar muzeja misiju, Krājuma darba politiku un Krājuma komisijas lēmumu.

5.3. Prioritārās krājuma komplektēšanas tēmas:

Dziesmu svētku vēsture Ziemeļlatvijā un Dienvidgaunijā 19.gs. 2.puse – 20.gs.

Tēmai ir vairākas apakštēmas:

- Jānis Cimze – koku kultūras kaldinātājs;
- Vidzemes draudzes skolu skolotāju semināra audzēkņu – latviešu un igauņu – darbība;
- Kultūras biedrības – dziesmu svētku organizatori un atbalstītāji;
- Kori.

Tēmas atspoguļošanai, krājumā iekļauj fotogrāfijas, fotoatklātnes, iespieddarus, dokumentus, tekstilijas, lietiskos un citus priekšmetus.

Rezultāts: publikācijas, izstādes, muzejpedagoģiskās programmas.

Livonijas ordeņa Ērģemes bruņinieku pils 14.-17.gs.

Tēmas atspoguļošanai krājumā iekļauj arheoloģisko izpēti darbu laikā atrastās senlietas un fotogrāfijas.

Rezultāts: izstāde un muzejpedagoģiskā programma.

Valka 100 gados 1920.-2020.gads

Tēmai ir vairākas apakštēmas:

- Pilsētas sadalīšana – izveidojot valsts robežu;
- Apbūve;
- Dzelzceļš;
- Sabiedrība;
- Saimniecība;
- Kultūra.

Tēmas atspoguļošanai, krājumā iekļauj fotogrāfijas, fotoatklātnes, dokumentus, iespieddarus, tekstilijas, lietiskos un citus priekšmetus.

Rezultāts: publikācijas, lekcijas, izstādes un muzejpedagoģiskās programmas.

Ievērojamo novadnieku dzīve un darbība

Valkas novadā dzimuši, dzīvojuši un dzīvo vairāki izcili mākslinieki, literāti, mūziķi un citu nozaru darbinieki, kuru devums ir nozīmīgs ne tikai novadā, bet arī Latvijā un pasaulē.

Tēmas atspoguļošanai, krājumā iekļauj novadnieku radītos darbus, fotogrāfijas, dokumentus, lietiskos un citus priekšmetus, kas atspoguļo novadnieku dzīvi un darbu.

Rezultāts: izstādes, publikācijas, katalogi, muzejpedagoģiskās programmas.

5.4. Finanšu resursi:

- muzeja budžets,
- projektu konkursos iegūtais finansējums.

6. Krājuma dokumentēšana

6.1. Krājuma uzskaitē

Krājumu uzskaitē notiek atbilstoši MK noteikumiem "Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu" un noteikumiem "Noteikumi par Valkas novadpētniecības muzeja krājumu" papīra formātā un elektroniski, izmantojot Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmu (NMKK).

Lai plašākai sabiedrībai nodrošinātu krājuma pieejamību un mūsdienīgu izmantošanu, priekšmetus digitalizē un datus ievada NMKK.

1. tabula. Krājuma priekšmetu digitalizācijas grafiks

Priekšmetu/kolekcijas, apakškolekcijas nosaukums	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Jauniegūtie krājuma priekšmeti	500	500	500	500	500

ERAF projektā "Kultūras mantojuma satura digitalizācija" (1.kārta) digitalizētie priekšmeti	650				
Rokdarbi, apģērbi, apavi, rotaslietas un aksesuāri, šūšanas, aušanas un citi rokdarbu piederumi	850				
Mūzikas instrumenti, skolas, rakstāmgalda, apgaismošanas, foto piederumi, kinoaparātūra, televīzijas un audioiekārtas, mēbeles un interjera priekšmeti		1000			
Trauki un galda piederumi, pārtikas pārstrādes un pagatavošanas piederumi		500	500		
Zemkopības, zvejas, mēri un svāri, sporta inventārs un citi koka un metāla priekšmeti			1000		
Arheoloģijas priekšmeti, monētas, naudas zīmes, medaļas, nozīmītes, žetoni, apbalvojumi				1000	
Fotogrāfijas (padomju perioda)				500	1500

Vienlaikus veido arī krājuma tematisko uzskaites kartotēku, izdrukājot kartīti no NMKK. Kartotēku regulāri papildina ar jauniegūto priekšmetu uzskaites kartītēm un jauniem šķirklīem. Kartotēka apmeklētājiem un pētniekiem pieejama muzeja apmeklētāju telpā.

6.2. Krājuma esības pārbaude un krājuma izvērtēšana

Krājuma priekšmetu esību pārbauda, salīdzinot esošos krājuma priekšmetus ar ierakstiem krājuma priekšmetu uzskaites dokumentācijā – inventāra grāmatās un uzskaites kartotēkā. Vienlaikus ar krājuma esības pārbaudi:

- precizē priekšmetu nosaukumu, datējumu un aprakstu;
- izdala jaunas kolekcijas un apakškolekcijas;
- precizē priekšmetu skaitu kolekcijās un apakškolekcijās;
- novērtē priekšmetu saglabātības pakāpi restaurācijas vai konservācijas nepieciešamību;
- nosaka priekšmetu vērtību;
- lemj par priekšmetu izslēgšanu no krājuma vai pamatkrājuma priekšmetu iekļaušanu palīgkrājumā, saskaņā ar MK noteikumiem "Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu" un noteikumiem "Noteikumi par Valkas novadpētniecības muzeja krājumu".

2. tabula. Krājuma esības pārbaudes grafiks

Kolekcijas, apakškolekcijas nosaukums	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
lešpieddarbi (grāmatas, brošūras)	2000				
lešpieddarbi (sīkiespieddarbi, attēlizdevumi)		2000			
Dokumenti un rokraksti			2000	2000	
Fotogrāfijas un fotoatklātnes par Valku un Valkas novadu					2000

6.3. Finanšu resursi:

- muzeja budžets;
- projektu konkursos iegūtais finansējums.

6.4. Prioritārie uzdevumi krājuma dokumentēšanā:

- jauniegūto priekšmetu uzskaitē;
- priekšmetu digitalizācija un datu ievadīšana NMKK, saskaņā ar grafiku (1.tabula);
- krājuma esības pārbaudes veikšana saskaņā ar grafiku (2.tabula);
- regulāra tematiskās krājuma uzskaites kartotēkas papildināšana.

7. Krājuma saglabāšana

7.1. Krātuvju raksturojums

Pašreiz muzejs krājumu glabāja vienkopus, 9 atsevišķās telpās – glabātuvēs, Valkā, Rīgas ielā 64. Glabātuvēs skapji un plaukti ir numurēti, par tajos novietotajiem priekšmetiem sastādīti topogrāfiskie apraksti. Priekšmeta atrašanās vieta (topogrāfija) atzīmēta arī uzskaites kartītē, kartītes glabājas muzeja apmeklētāju telpā.

Glabātuvē Nr. 1

Slēgtos metāla skapjos glabā tekstilijas (segas, dvieļus un citus rokdarbus). Krājuma priekšmetos – drēbju skapjos glabā apģērbu un tā piederumus. Uz skapjiem – bezskābes kartona kastēs apavus un veksiloloģijas priekšmetus.

Glabātuvē Nr. 2

Vaļējos koka plauktos glabā neliela izmēra lietiskos priekšmetus, sagrupētus apakškolekcijās, izgatavotus no dažāda materiāla.

Slēdzamā koka skapī glabā arheoloģijas, audio – vizuālos, bonistikas, faleristikas, filatēlijas, numismātikas un sfragistikas kolekciju priekšmetus.

Glabātuvē Nr. 3

Vaļējos metāla plauktos glabā fotogrāfijas un foto atklātnes, dokumentus un rokrakstus, iespieddarbus, fotonegatīvus un diapozitīvus. Priekšmetus kārtu pēc tematiskā un kolekciju principa. Priekšmetus ievieto aploksnēs (uz aploksnēs norāda uzskaites apzīmējumu, priekšmeta nosaukumu, īsu anotāciju) vai mapēs un kārbās (mapei un kārbai pielīmē sarakstu, kurā norāda tajā ievietoto priekšmetu uzskaites apzīmējumu, nosaukumu, īsu anotāciju).

Glabātuvē Nr. 4

Vaļējos koka plauktos glabā lietiskos priekšmetus – neliela izmēra zemkopības, lopkopības, dravniecības, tabakas, linu apstrādes un pārtikas pārstrādes un pagatavošanas darba rīkus, ierīces un piederumus.

Glabātuvē Nr. 5

Vaļējos koka plauktos glabā lietiskos priekšmetus – amatniecības un mežkopības darba rīkus un piederumus, citus neliela izmēra koka un metāla priekšmetus.

Glabātuvē Nr. 6

Vaļējos koka plauktos glabā lietiskos priekšmetus – mēbeles, saimniecības traukus, amatniecības, pārtikas pārstrādes un pagatavošanas piederumus un citus koka priekšmetus.

Glabātuvē Nr. 7

Vaļējos metāla plauktos glabā tēlojošos, dekoratīvās mākslas un lietiskos priekšmetus.

Glabātuvē Nr. 8

Vaļējos koka plauktos un drēbju skapī glabā neliela izmēra palīgkrājuma priekšmetus (izņemot fotogrāfiju un fotoatklātņu, dokumentu un rokrakstu, un iespieddarbu kolekcijas).

Glabātuvē Nr. 9

Vaļējos koka plauktos glabā liela izmēra, dažāda materiāla zemkopības, amatniecības, piena pārstrādes darba rīkus, ierīces un piederumus, mēbeles un zirgvilkmes transporta līdzekļus.

Pašreizējās krājuma glabātuves ir par šaurām, priekšmeti nav ērti pieejami, novietoti cieši, ievietoti cits citā, viens uz otra. Lai nodrošinātu optimāli labākos krājuma priekšmetu glabāšanas apstākļus, Valkas novada dome muzejam daļēji atklātās krātuves iekārtošanai ir nodevusi ēku Valkā, Semināra ielā 27A., kuru plānots iekārtot 2020.-2022.gadā.

Uz krātuvi Semināra ielā 27A pārvietos:

- tekstiliju;
- mākslas;
- lietisko;
- arheoloģijas,
- veksiloloģijas;
- audio – vizuālās;
- bonistikas;
- faleristikas;
- filatēlijas;
- heraldikas;
- numismātikas;
- sfragistikas kolekciju priekšmetus.

Krātuves aprīkošanai izmantos jau esošo inventāru un iegādāsies jaunus metāla skapjus, plauktus, lielizmēra atvilktnu skapjus un tekstiliju glabāšanas ruļļu sistēmu.

Vienlaikus ar priekšmetu novietošanu krātuvē veidos glabāšanas sistēmu (topogrāfiju).

Glabātuvē muzeja galvenajā ēkā Rīgas ielā 64 vaļējos metāla plauktos un slēdzamos skapjos glabās:

- fotogrāfiju un foto atklātņu;
- dokumentu un rokrakstu;
- iespieddarbu;
- fotonegatīvu kolekciju priekšmetus.

Priekšmetus glabātuvē kārtu pēc kolekciju un tematiskā principa. Tos ievieto bezskābes aploksnēs (uz aploksnēs norāda uzskaites apzīmējumu, priekšmeta nosaukumu, īsu anotāciju) vai mapēs, kārbās un kastēs (mapei, kārbai, kastei pielīmē sarakstu, kurā norāda tajā ievietoto priekšmetu uzskaites apzīmējumu, nosaukumu, īsu anotāciju).

7.2. Konservācija un restaurācija

Krājuma priekšmetu restaurācijai un konservācijai slēdz līgumus ar atestētiem restauratoriem.

Prioritāri plānots restaurēt un konservēt priekšmetus, kurus eksponēs ekspozīcijās un izstādēs:

- fon Reiternu (von Reutern) dzimtas Bībeli, 18.gs.b.-19.gs.sāk. (2020.);
- Lūgšanu grāmatu karavīriem. Gaismas ieroči, 1915.g. (2020.);
- fotogrāfiju – Valkas apriņķa II dziesmu svētki, 1900.g. (2021.);

- grāmatu – Il Valkas aprīņa dziedāšanas svētki, 1900.g. (2021.);
- apliecību – par seglinieka profesijas apguvi ar Valkas gravīru, 1885.g. (2022.);
- priekšmetus, izstādei “Valka 100 gadus” (2021.-2023.);
- priekšmetus, kuras bez restaurācijas vai konservācijas nav iespējams saglabāt (2020.-2024.).

Restaurējamo priekšmetu izvēli var ietekmēt kāda unikāla priekšmeta, kuru bez restaurācijas nav iespējams saglabāt, nonākšana krājumā.

7.3. Finanšu resursi:

- muzeja budžets;
- projektu konkursos iegūtais finansējums.

7.4. Prioritārie uzdevumi saglabāšanā:

- daļēji atklātās krātuves Semināra ielā 27A iekārtošana;
- darba turpināšana pie bezskābes materiāla aplokšņu, mapju, kārbu kastu iegādes un priekšmetu pārvietošanas tajos.

8. Krājuma izmantošana

Muzeja krājuma priekšmetus izmanto pamatekspozīcijās, izstādēs muzejā un ārpus muzeja, digitālajās izstādēs, izglītojošā un pētnieciskajā darbā, kā arī apmeklētāju un pētnieku pētnieciskajos darbos.

8.1. Krājuma eksponēšana

Pastāvīgās ekspozīcijās:

- „Vidzemes draudžu skolu skolotāju seminārs un tā audzēkņu kultūrizglītojošā darbība 19.gs. v. - 20.gs. sāk.” Atklāta 2000.g.
- “Valka – Latvijas neatkarības šūpulis”. Atklāta 2017.g.

Pastāvīgā izstādē

- “Tautas dzīves zinātne”. Atklāta 2006.g.

Ekspozīcijas un izstādi turpina papildināt ar jauniegūtiem oriģināliem priekšmetiem un digitālajiem attēliem.

Izstādēs muzejā un ārpus muzeja

Krājumu izstādēs izmanto saskaņā ar muzeja “Komunikācijas darba politiku”. Gadā vidēji sagatavo 2 izstādes muzejā un 2 ārpus muzeja, tai skaitā, digitālās.

Krātuvē Semināra ielā 27A ekspresizstādēs eksponēs nozīmīgākos jaunieguvumus un atspoguļos svarīgākos notikumus Valkas novada un Latvijas vēsturē.

Ārpus muzeja krājuma priekšmetus eksponē citu muzeju un institūciju izstādēs, ja krājumā glabājas konkrētajai izstādei nepieciešamais priekšmets.

Muzejam ir laba sadarbība ar Valkas un Smiltenes novadu pagastu pašvaldībām un tas dod iespēju eksponēt krājuma priekšmetus izstādēs pagastu bibliotēkās un tautas namos. Iekārtojot izstādes, ievēro, lai tās sakristu ar sabiedrības interesēm, kolekcijas veselumu un bagātību un iespēju priekšmetiem izgatavot kvalitatīvas kopijas.

8.2. Krājuma izmantošana izglītojošā un pētnieciskā darbā

Muzeja darbinieki izglītojošā darbā, muzejpedagoģiskajās programmās interaktīvā darbībā izmanto lietisko priekšmetu kolekcijas tipveida (līdzīgos, bez konkrētas izcelsmes) priekšmetus (mājsaimniecības, amatniecības, lauksaimniecības darba rīkus un piederumus), kā arī fotogrāfiju, fotoatklātņu, dokumentu, iespieddarbu kolekciju priekšmetu digitālās kopijas.

Atsevišķos gadījumos galvenais krājuma glabātājs saudzējošā režīmā demonstrē vērtīgākos un trauslākos priekšmetus (LKO kavaliera Jūlija Baloža piemiņas lenti, Ērgemes viduslaiku pils arheoloģisko izpēti darbu laikā atrastās atslēgas un monētas, Ķemeru muižas vitrāžas).

Muzeja darbinieki pētnieciskā darbā krājumu izmanto ekspozīciju un izstāžu plānu izstrādāšanā, publikācijās, lekcijās, referātos monogrāfijās, zinātniskā apraksta kartīšu sastādīšanā, konsultāciju sniegšanai.

Dažādu nozaru pētnieki, skolēni un studenti muzeja krājumu izmanto, pētniecisko darbu un projektu izstrādāšanā, publikāciju un izdevumu sagatavošanā.

Ar muzeja krājuma neeksponēto daļu apmeklētāji un pētnieki iepazīstas un strādā apmeklētāju darba telpā, iepriekš vienojoties ar galveno krājuma glabātāju, saskaņā ar “Valkas novadpētniecības muzeja krājuma izmantošanas kārtību”.

8.3. Krājuma deponēšana

Krājuma priekšmetus – izstādēm, pasākumiem, eksponēšanai darba telpās, saskaņā ar noteikumiem “Noteikumi par Valkas novadpētniecības muzeja krājumu, deponē citiem Latvijas muzejiem, valsts un pašvaldību institūcijām, biedrībām, Valkas un Smiltenes novadu pagastu pašvaldībām

Muzejs piedāvā deponēt:

- no Alda Māra Dubļāna melnbaltajiem fotonegatīviem izgatavotos digitālos attēlus par Latvijas valstiskuma atjaunošanu 1988.-1991.gadā;
- mācību grāmatas un kalendārus;
- šatiera segas un dvieļus;
- keramikas priekšmetus;
- 1949.gada 25.martā izsūtījumā uz Krievijas PFSR līdzī paņemtos un izsūtījumā izgatavotos priekšmetus;
- Mildas Bīrītes, Jāņa Medņa, Bruno Sipāna gleznas;
- citus priekšmetus, ja krājumā glabājas konkrētajai izstādei, nepieciešamais priekšmets.

Noteikt deponējamo priekšmetu skaitu nav iespējams, jo tas atkarīgs no citu muzeju un institūciju izstāžu plāniem un pasākumiem.

8.4. Finanšu resursi:

- muzeja budžets,
- projektu konkursos iegūtais finansējums.

9. Krājuma darba problēmas

1. Nepietiekošs finansējums krājuma priekšmetu iepirkšanai, restaurācijai un krātuvju aprīkojuma iegādei;
2. Neregulāras krājuma esības pārbaudes;
3. Lēna krājuma priekšmetu digitalizācija un datu ievadīšana NMKK;
4. Minimālas krājuma priekšmetu restaurācijas iespējas;
5. Nepietiekams krājuma darbinieku skaits;
6. Neapdrošināts krājums.

10. Krājuma darba prioritārie uzdevumi

1. Iekārtot daļēji atklāto krātuvi Semināra ielā 27A;
2. Papildināt un dokumentēt krājumu atbilstoši krājuma darba politikai un noteikumiem "Noteikumi par Valkas novadpētniecības muzeja krājumu";
3. Uzlabot krājuma pieejamību sabiedrībai, intensificējot priekšmetu digitalizāciju un datu ievadīšanu NMKK (1.tabula);
4. Turpināt krājuma esības pārbaudes un finansiālo novērtēšanu, saskaņā ar krājuma esības pārbaudes grafiku (2.tabula)

11. Paredzamie krājuma darba rezultāti

A variants – sasniedzamie rezultāti pie pašreizējā finansējuma

B variants – sasniedzamie rezultāti, izmantojot papildus nepieciešamo finansējumu

Krājuma politikas paredzamie rezultāti	Variants	Skaitis				
		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Pārskata periodā jauniegūto krājuma vienību skaits		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
	A	500	500	500	500	500
	B	600	600	600	600	600
Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
	A	2	2	1	2	2
	B	3	3	3	3	3
NMKK ievadīto vienību skaits		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
	A	2000	2000	2000	2000	2000
	B	2500	2500	2500	2500	2500
No krājuma deponēto vienību skaits		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
	A	40	40	40	40	40
	B	60	60	60	60	60
Izmantoto krājuma vienību skaits		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
	A	1000	900	950	1200	950
	B	1200	1000	1000	2000	1200

12. Krājuma darba uzlabošanas spējas pasākumi 2020.-2024.gadam

1. Pabeigt daļēji atklātās krātuves – sabiedriski nozīmīga un mūsdienīga kultūras objekta iekārtošanu Semināra ielā 27A;
2. Veidot daudzveidīgu un saistošu muzeja piedāvājumu dažādām mērķgrupām jauniekārtotajā krātuvē;
3. Nodrošināt krājuma pieejamību visplašākajam sabiedrības lokam, atbilstoši jauno tehnoloģiju iespējām;

4. Piesaistīt papildus finansējumu krājuma priekšmetu iepirkšanai, restaurācijai un krājuma aprīkojuma iegādei;
5. Rast iespēju ieviest jaunu amata vietu speciālists krājuma darbā;
6. Risināt jautājuma par krājuma apdrošināšanu.

Valkas novada domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

V.A.Krauklis

**VALKAS NOVADPĒTNIECĪBAS MUZEJA
PĒTNIECĪBAS DARBA POLITIKA
2020. – 2024.GADAM**

Pētniecības darba politika izstrādāta balstoties uz pašreizējās situācijas analīzi un vērsta uz muzeja misijas realizēšanu un stratēģisko mērķu sasniegšanu, ņemot vērā muzeja resursus.

1. Muzeja pētniecības darba politikas mērķis un uzdevumi

1.1. Muzeja pētniecības darba mērķis:

Pētīt novada kultūrvēsturisko mantojumu, izvērtēt tā nozīmību un atklāt Valkas novada īpašo vietu un devumu sabiedrības attīstībā

1.2. Muzeja pētniecības darba uzdevumi:

- 1) Muzeja krājuma izpēti, nodrošinot pēc iespējas pilnīgāku informāciju par muzeja priekšmetiem;
- 2) Balstoties uz muzeja krājuma un citu avotu izpēti, nodrošināt daudzveidīga muzeja piedāvājuma veidošanas iespējas sabiedrības izglītošanai;

2. Pētniecības tēmas

Krājuma izpētes darbs, atbilstoši muzeja iespējām, tiek veikts veidojot tematiskās izstādes, izglītojošās programmas, ziņojumus un publikācijas. Pētniecības tēmas, to izpētes apjoms un darba rezultāti tiek konkretizēti muzeja gada darba plānos.

Galvenie pētniecības virzieni:

1) Dziesmu svētku vēsture Ziemeļlatvijā un Dienvidigauņijā 19.gs. 2.pusē

- J.Cimze – koru kultūras kaldinātājs;
- Vidzemes draudzes skolu skolotāju semināra audzēkņu – latviešu un igauņu – darbība:
  - koru dibināšana un vadīšana;
  - darbs kultūras biedrībās un sabiedriskajās organizācijās;
  - pedagoģiskais darbs;
  - darbs draudzēs;
- Kultūras biedrības – dziesmu svētku organizatori un atbalstītāji

2) Livonijas ordeņa Ērģemes bruņinieku pils 14.-17.gs.

3) Valkas pilsēta 1920.-2020.g.:

- Pilsētas sadalīšana – izveidojot valsts robežu;
- Apbūve;
- Dzelzceļš;
- Sabiedrība;
- Saimniecība;
- Kultūra.

4) Ievērojamu novadnieku dzīve un darbība

3. Pētniecības tēmu izvēles kritēriji:

- 1) muzeja atrašanās vēsturiskajā vidē – bijušajā Vidzemes draudzes skolu skolotāju seminārā (19.gs. 2.puse). Seminārā mācījušies gandrīz visi 19.gs. 2.puses ievērojamākie Latvijas un Igaunijas izglītības un kultūras darbinieki;
- 2) Valkas savdabīgā vēsture – saistībā ar Latvijas neatkarības proklamēšanu un Padomju Latvijas dibināšanu, pilsētas dalīšana nospraužot valsts robežu – padarījusi pilsētu unikālu Latvijas vēsturē, interesantu pētniekiem un tūristiem;
- 3) krājuma resursi;
- 4) aktualitāte un sabiedrības interese (Ērģemes viduslaiku pils vēsture, biedrības un sabiedriskās organizācijas);
- 5) muzeja speciālistu kvalifikācija.

4.Pētniecības darba resursi

4.1. Pētniecības darba avoti:

- Valkas novadpētniecības muzeja krājums;
- Citu muzeju krājumi (Latvijā un ārpus tās);
- Arhīvu materiāli (Latvijā un ārpus tās)
- Privātpersonu arhīvi
- Bibliotēku fondi

4.2. Pētniecības darba realizētāji:

- **Muzeja speciālisti.** Muzejā pētniecības darbu veic trīs darbinieki - divi muzeja speciālisti un galvenā krājuma glabātāja. Katrs darbinieks strādā pie savas izvēlētās pētniecības tēmas.
- **Humanitāro specialitāšu studenti.** Latvijas Kultūras koledžas, J.Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas, Vidzemes augstskolas, Latvijas Universitātes un citu mācību iestāžu studenti, izvēloties kursa darba vai diplomdarba tēmas, kas saistītas ar Vidzemes reģiona kultūras un izglītības vēsturi, kā avotu bāzi izmanto Valkas novadpētniecības muzeja krājumu;
- **Skolu audzēkņi** muzeja pētniecības darba rezultātus izmanto kā avotu bāzi savu pētniecisko projektu izstrādāšanai;
- **Pētnieki** muzeja krājumu izmanto galvenokārt publikāciju sagatavošanai, kā arī savas dzimtas vai dzīves vietas pētīšanā, dalās ar savu iegūto informāciju

4.3. Finansējums

- Muzeja budžets;
- Projektu konkursi;
- Sadarbības partneru materiālais un nemateriālais ieguldījums.

5. Pētniecības darba rezultāti:

- Papildināts, izpētīts krājums;
- Ekspozīciju un izstāžu plāni;
- Publikācijas, izdevumi;
- Lekciju teksti;
- Referāti un ziņojumi;
- Muzeja pedagoģiskās programmas;
- Tematisko pasākumu scenāriji;
- Metodiskie materiāli (ekspozīciju un izstāžu ceļveži);
- Kartotēkas (zinātniskā apraksta, izrakstu, personu, tematiskā);

1.tabula. Sagaidāmie Pētniecības darba rezultāti 2020.- 2024.gadā

* - Varianti: A – rezultāts sasniedzams ar pašreizējo muzeja finansējumu
B – rezultāts sasniedzams pieaugot pašvaldības un papildus saņemtajam finansējumam

Plānotie rezultāti	Variants*	2020	2021	2022	2023	2024
Krājuma priekšmetu zinātniskā inventarizācija	A	100	100	100	100	100
	B	130	130	130	130	130
Ceļojošās izstādes par Valkas novada mazpulkiem plāns	A	1				
	B					
Publikācijas par Valkas novada mazpulkiem teksts	A	1				
	B					
Publikācijas "Dzelzceļa loma Valkas saimnieciskajā un sabiedriskajā dzīvē" teksts	A	1				
	B					
Izstādes "Muzejs un laiks" plāns	A	1				
	B					
Publikāciju sērijas "Valkas novadpētniecības muzejam – 50" teksti	A	6				
	B					
Muzejpedagoģiskā programma "Valkas ģimnāzijai – 100"	A	1				
	B					
Publikācijas par Semināra ielu Nr.27 ^A Valkā teksts	A	1				
	B					
Referāta "Valkas sadalīšana un sekas" teksts	A	1				
	B					
Izstāžu cikla "Valka 100 gados" plāns	A	1	1	1	1	1
	B					
Digitālās izstādes "Pastaiga pa Valku" plāns	A					1
Muzejpedagoģiskā programma "Valka. Senatne un mūsdienas" izstāžu ciklā "Valka 100 gados"	A	1	1	1	1	1
	B					
Muzejpedagoģiskās programmas cikls "Viena priekšmeta stāsts"	A	1	2	2	2	2
	B					
Ceļojošās izstādes "Semināra iela Valkā" plāns	A		1			
	B					

Publikācijas "Semināra iela Valkā" teksts	A		1			
	B					
Ceļojošas izstādes "Ādams Tērauds (1830-1891) – nevēlamais direktors" plāns	A		1			
	B					
Pasākuma "Ugunsgrāva gaismā" scenārijs	A					
	B		1			
Izstādes "Barikāžu laika plakāti" plāns	A		1			
	B					
Plānotie rezultāti	Variants*	2020	2021	2022	2023	2024
Muzejpedagoģiskā programma izstādē "Barikāžu laika plakāti"	A		1			
	B					
Publikācijas par teātra spēlēšanas sākumiem Valkā 19.gs. teksts	A		1			
	B					
Muzejpedagoģiskā programma "Metēji"	A		1			
	B					
Publikācijas "Meldera Dieviņš" teksts	A			1		
	B					
Ceļojošās izstādes "Meldera Dieviņam – 100" plāns	A			1		
	B					
Muzejpedagoģiskā programma "Latviešu godi"	A			1		
	B					
Izstādes "Ziemeļvidzemes un Dienvidigaunijas dziesmu svētki. (19.gs. 2.puse)" plāns. ?"Cimzes audzēkņi un [Ziemeļvidzemes un Dienvidigaunijas] dziesmu svētki. (19.gs. 2.p.)"	A				1	
	B					
Lekcijas "Dziesmu svētku tradīcijas sākumi Valkas novadā" teksts	A				1	
	B					
Muzejpedagoģiskā programma izstādē "Ziemeļvidzemes un Dienvidigaunijas dziesmu svētki" (19.gs. 2.puse)	A				1	
	B					
Izstādes "Livonijas ordeņa Ērgemes bruņinieku pils" plāns	A				1	
	B	1				
Izdevums par Vidzemes draudzes skolu skolotāju semināra audzēkņiem – skolotājiem Valkā un Valgā, kopā ar Valgas (Igaunija) muzeju	A					
	B					1

6. Muzeja prioritātes pētniecības darba jomā 2020. – 2024.gadam

Turpmājos piecos gados izvirzāmas šādas pētniecības darba prioritātes:

- 1) Gatavoties Vispārējo latviešu Dziesmu svētku 150. gadadienai – padziļināti pētīt J.Cimzes audzēkņu devumu Dziesmu svētku tapšanā un norisē Ziemeļlatvijā un Dienvidigaunijā 19.gs.
- 2) Pētīt Livonijas ordeņa Ērgemes bruņinieku pils vēsturi, atzīmējot 700 gadus kopš tās pieminēšanas vēstures avotos (1323.gads)
- 3) Atzīmējot 100 gadus kopš Valkas pilsētas sadalīšanas (1920.g. 1.jūlijs) un pilsētas tiesību piešķiršanas (1920.g. 22.novembris), pētīt pilsētas vēsturi un sagatavot izstāžu ciklu, paredzot nākotnē izveidot ekspozīciju.
- 4) Veikto pētījumu rezultātus izmantot dažādās komunikācijas jomās – izstādēs, izglītojošajās programmās, lekcijās, referātos, tematiskajos pasākumos, metodisko un uzziņas materiālu sagatavošanā;
- 5) Sastādīt krājuma zinātniskā apraksta kartiņas;

7. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi 2020.- 2024.gadam

Darbības spējas uzlabošanas pasākumi pētniecības darba jomā:

- 1) Kvalifikācijas celšanas pasākumi, kas veicina darbinieku profesionalitāti krājuma kolekciju izpētes jomā;
- 2) Jaunas amata vietas *krājuma speciālists* izveidošana muzejā un darbinieka pieņemšana;
- 3) Kopprojekti ar muzejiem, arhīviem, bibliotēkām, privātkolekcionāriem, lai krājuma izpētes un izmantošanas iespējas padarītu plašākas; nozares speciālistu piesaistīšana;
- 4) Projektu pieteikumu sagatavošana, lai iegūtu papildus finansējumu publikāciju, un krājuma katalogu izdošanai.

Valkas novada domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

V.A.Krauklis

**VALKAS NOVADPĒTNIECĪBAS MUZEJA
KOMUNIKĀCIJU DARBA POLITIKA
2020.- 2024.GADAM**

Valkas novadpētniecības muzeja Komunikāciju darba politika ir muzeja izglītojošā darba un mārketinga aktivitāšu virzienu un veicamo uzdevumu plānošanas dokuments 5 gadu periodam no 2020.gada – 2024.gadam. Komunikāciju politika izstrādāta saskaņā ar muzeja misiju, Krājuma un Pētniecības darba politikām.

**I Komunikācijas politikas mērķis
un uzdevumi**

Mērķis:

Veicināt Valkas novada kultūrvēsturiskā mantojuma mūsdienīgu interpretāciju, pieejamību un popularizēšanu

Uzdevumi:

- 1) Izglītēt sabiedrību veidojot daudzveidīgu un atraktīvu muzeja piedāvājumu;
- 2) Popularizēt muzeja piedāvājumu, veicinot tā noietu un uzturot sabiedrības interesi.

II Muzeja komunikācijas darba raksturojums

1. Resursi muzeja komunikācijā

1.1. Muzeja Komunikāciju politikas īstenotāji

Muzeja speciālisti

- galvenais krājuma glabātājs – vada ekskursijas muzejā, krātuvēs, ārpus muzeja, lasa lekcijas, sniedz konsultācijas, iekārto krājuma izstādes, vada muzejpedagoģisko programmu “Iepazīsti muzeju”;
- muzeja izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem vadītājs – vada ekskursijas muzejā, ārpus muzeja, mācību stundas un pasākumus, lasa lekcijas, sniedz konsultācijas, iekārto izstādes, sagatavo reklāmas materiālus mājas lapai, preseī, radio, televīzijai, veic apmeklētāju aptaujas un analizē ierakstus atsauksmju grāmatā;
- muzejpedagoģis – izstrādā un realizē muzeja pedagoģiskās programmas, vada ekskursijas muzejā, ārpus muzeja un pasākumus, iekārto izstādes, sagatavo reklāmas materiālus muzeja mājas lapai;
- mākslinieks noformētājs (0,25 slodzes) – veic izstāžu iekārtošanu un materiālu noformēšanu.

Ārpusmuzeja darbinieki:

- citu muzeju speciālisti;
- arhīvu, bibliotēku speciālisti;
- novada domes speciālisti;
- izglītības un kultūras iestāžu darbinieki;
- amatnieki; mākslinieki;
- nevalstisko organizāciju biedri;
- brīvprātīgā darba veicēji.

1.2. Muzeja kolekcijas

Muzeja krājumā savākti un glabājas krājuma priekšmeti, kas saistīti ar Valkas novada vēsturi laika posmā no 12. gadsimta līdz mūsdienām. Tie veido bagātīgas dažāda veida kolekcijas: fotogrāfiju, dokumentu, rakstisko materiālu, iespieddarbu, numismātikas, lietisko priekšmetu, etnogrāfijas, arheoloģijas u.c., kas ir pamats muzeja pamatekspozīcijai, izstādēm un izglītojošam darbam.

1.3. Atdarinājumi

Interaktīvajā darbā muzejā var izmantot – etnogrāfijas un sadzīves kolekciju vienvēidīgos (līdzīgos) priekšmetus (mājsaimniecības, mājamatniecības piederumus, lauksaimniecības darba rīkus) un atdarinājumus (skalturus, klabatas, rokas dzirnavas, maizes krāsni, klases telpas interjeru), kā arī fotogrāfiju un pastkaršu, dokumentu un iespieddarbu kopijas un dublikātus.

1.4. Telpas

Valkas novadpētniecības muzeja izglītojošā darba aktivitātes galvenokārt tiek organizētas muzeja ekspozīcijā un izstāžu zālēs:

- Ekspozīcijas „Vidzemes draudžu skolu skolotāju seminārs un tā kultūrizglītojošā darbība” telpās izvietoti 19. gs. mūzikas instrumenti – te iespējams rīkot nelielus koncertus, koncertlekcijas u.c. pasākumus. Ekspozīcijas sastāvdaļu - *Klases telpu* un tās interjeru: harmoniju, skolas solu atdarinājumus, skolotāja katedru, tāfeli, muzejs lieto izglītojošā darba procesā - mācību stundās, lekcijās, muzejpedagoģiskajās programmās.

- Ekspozīcijā "Valka – Latvijas neatkarības šūpulis" iespējams rīkot muzejpedagoģiskās programmas, mācību stundas un lekcijas, par pamatu izmantojot eksponēto materiālu;
- *Saimes istabā* pastāvīgajā izstādē „Tautas dzīves zinātne” apmeklētāji var darboties muzejpedagoģiskajās programmās, praktiskajās nodarbībās. Te tiek rīkoti nelieli tautas mūzikas koncerti, saviesīgi pasākumi (klases vakari, atmiņu pēcpusdienas u.c.).
- *Izstāžu zālē* tiek eksponētas izstādes (krājuma, mākslas, vēsturiskās u.c.), kuras tiek mainītas vidēji reizi divos mēnešos. Telpu iespējams izmantot muzejpedagoģiskām programmām, mācību stundām, lekcijām, pasākumiem;
- Muzeja literatūras krātuvē (bibliotēkā) un lasītavā pētnieki var ērti strādāt ar muzeja krājumu un uzziņu materiāliem, iepazīties ar muzeja literatūru. Iespējams rīkot nelielus seminārus;

1.5. Muzeja teritorija

Muzeja pasākumi, kuri plānoti lielākam apmeklētāju skaitam, notiek zem klajas debess, muzeja pagalmā. Teritoriju izmantota festivālu, plenēru, brīvdabas izrāžu, koru koncertu, atceres un citu pasākumu rīkošanai.

1.6. Iekārtas un aparatūra

Muzejam ir saliekamās izstāžu konstrukcijas ceļojošām izstādēm.

Izglītojošajā darbā izmantojams portatīvais dators, datu projektoris, ekrāns, videomagnetofons.

Informatīvā un reklāmas materiālu veidošanai pieejams digitālais fotoaparāts, skeneri, printeri, kopētājs.

1.7. Finances:

- Muzeja budžets,
- VKKF projektu konkursi,
- Atbalstītāji.

2. Ekspozīcijas un izstādes

Viens no izglītojošā darba veidiem, ko muzejs piedāvā apmeklētājiem, lai nodrošinātu krājuma pieejamību sabiedrībai, ir ekspozīcijas un izstādes.

2.1. Ekspozīcijas

Ekspozīcija "**Vidzemes draudzes skolu skolotāju seminārs un tā audzēkņu kultūrizglītojošā darbība**" veltīta Jānim Cimzem un viņa vadītajam skolotāju semināram, tajā izdalītas šādas galvenās tēmas:

- Valkas - Lugažu novads 19.gs.;
- Jānis Cimze - pedagogs un semināra direktors;
- Semināra darbība;
- Semināra audzēkņu kultūrizglītojošā darbība.

Ekspozīcijā iespējams dzirdēt eksponēto mūzikas instrumentu skanējumu.

Ekspozīcija „Vidzemes draudžu skolu skolotāju seminārs un tā audzēkņu kultūrizglītojošā darbība” tiek nemitīgi pilnveidota, papildinot to ar restaurētiem oriģinālpriekšmetiem, kvalitatīvām fotogrāfiju un dokumentu kopijām, interaktīviem elementiem. Ekspozīcijā apmeklētājiem pieejama digitāla programma „Vidzemes draudzes skolu skolotāju semināra audzēkņu kultūrizglītojošā darbība”.

Ekspozīcija "**Valka – Latvijas neatkarības šūpulis**", veidota kā stāsts par sabiedriski politiskajiem notikumiem Valkā no 1914. līdz 1920. gadam. Īpaši akcentēti Latvijas valsts organizēšanas priekšdarbi un Ziemeļlatvijas brigādes veidošana Valkā.

Ekspozīcijā caur četrām sajūtām – Ceļa, Padomes, Štāba un Mājas – atspoguļotas tēmas:

- Valka – bēgļu kustības centrs;
- Politiskās un sabiedriskās dzīves demokratizēšanās pēc Krievijas 1917.gada februāra revolūcijas;
- Latviešu Zemnieku savienības nodibināšanās un darbība;
- Valka – lielnieku kustības centrs Latvijas neokupētajā daļā;
- Latviešu Pagaidu Nacionālās padomes nodibināšanās un darbība;
- Latviešu pagaidu nacionālā teātra nodibināšanās un darbība;
- Latvijas pagaidu padomju valdības darbība Valkā;
- Valka - Ziemeļlatvijas brigādes organizēšanas centrs;
- Latvijas armijas ģenerālis, divkārtējais LKOK Pēteris Radziņš.

Blakus tradicionālajiem krājuma eksponēšanas veidiem ekspozīcijā izmantoti interaktīvi multimediju risinājumi.

Informācija un anotācijas tulkotas igauņu un angļu valodā.

2.2. Izstādes

Ar muzeja misiju saistītās tēmas, kas nav iekļautas pastāvīgajās ekspozīcijās, iespēju robežās, muzejs apmeklētājiem atspoguļo **tematisko izstāžu** (arī ceļojošo) veidā.

Muzejā iekārtota **pastāvīgā izstāde**: „**Tautas dzīves zinātne**”.

Izstādē „Tautas dzīves zinātne” eksponēti etnogrāfijas un sadzīves kolekcijas priekšmeti. *Izstādes mākslinieciskais un tehniskais risinājums vairs neatbilst prasībām pēc mūsdienīgas ekspozīcijas. Paplašinoties muzeja krātuvēm, to plānots demontēt.*

Digitālā/virtuālā izstāde “Kolhozu laiks Zentas Bebrītes fotogrāfijās” – ievietota muzeja mājaslapā. Veidota no Valkas novadpētniecības muzeja krājumā esošajiem fotogrāfes Zentas Bebrītes (1924–2014) melnbaltajiem fotonegatīviem. Izstādē digitālā formātā apkopots fotomateriāls, kas uzņemts laika posmā no 1960. līdz 1985.gadam galvenokārt Valkas rajona kolhozos “Padomju Latvija”, “Draudzība” un “Palsmane” (tagad Smiltenes novada Bilskas un Palsmanes pagastos). Izstāde veidota, sadalot fotogrāfijas 5 tematiskās daļās:

- sociālistiskā saimniekošana;
- kultūra;
- izglītība, sports;
- sabiedriskā dzīve;
- vide.

Izstādes galvenā mērķauditorija: vecāko klašu skolēni, viņu vecāki, vecvecāki un skolotāji. Ar izstādes palīdzību tiek veicināta komunikācija starp jauno paaudzi un paaudzi, kas pati piedzīvojusi kolhozu laikus.

Mākslas izstādes popularizē novada mākslinieku darbus, veicina profesionālās mākslas pieejamību.

Lai popularizētu muzeja krājumu pēc iespējas plašākai auditorijai, muzejs sagatavojis un piedāvā **ceļojošās izstādes**:

- “Valcēnietis Bernhards Aleksandrs Zutis (1893-1968) – farmaceits, mecenāts, sabiedriskais darbinieks” (2018.g.);
- “Valcēnietis Jānis Rauska (1873-1967) – grāmatrūpnieks, tirgotājs, mecenāts, sabiedriskais darbinieks” (2017.g.);
- “Jānis Cimze – Latvijas un Igaunijas skolmeistaru skolotājs”; kopā ar Valgas (Igaunija) muzeju; latviešu un igauņu val. (2014.g.);
- “Spožās pogās, ķiverēs...”, par Valkas BUB (2012.g.);
- “Par neatkarīgu, demokrātisku Latviju!” veltīta LTF (2013.g.);
- A.M.Dublāna fotogrāfijas “Ceļā uz Latvijas neatkarības atjaunošanu” [sākotnējais nosaukums – “...pirms 20 gadiem”] (2010.g.);
- “Valkas TF – 20” (2008.g.);
- “Latviešu rakstu zīmes” latviešu un krievu val. (2007.g.);
- “Ziemeļlatvija” laiku lokos”(2005.g.).

Tās tiek eksponētas skolās, bibliotēkās, kultūras namos, biedrību ēkās un citās kultūras un sabiedriskās iestādēs.

Izstāžu veidošanas kritēriji:

- 1) Atbilstība muzeja misijai,
- 2) Attiecīgās krājuma kolekcijas izpēte,
- 3) Kolekcijas veselums,
- 4) Sadarbība ar citiem muzejiem,
- 5) Tēmas aktualitāte,
- 6) Vēsturisko notikumu nozīmīgas gadadienas,
- 7) Izcilu novadnieku jubilejas,
- 8) Muzeja tehniskais nodrošinājums,
- 9) Sabiedrības pieprasījums un intereses.

Lai daudzveidotu izstāžu darbu un piesaistītu pēc iespējas plašāku apmeklētāju loku, muzejs izstāžu veidošanā sadarbojas ar citiem muzejiem, arhīviem, bibliotēkām, privātkolekcionāriem.

Ekspozīcijā un izstādēs apmeklētājiem pieejami ceļveži latviešu, angļu un igauņu valodās.

2.3. Problēmas un prioritārie uzdevumi ekspozīciju un izstāžu darbā 2020. – 2024.gadā:

Problēmas:

- 1) Telpu trūkums jaunu izstāžu veidošanai muzejā,
- 2) Anotāciju un ceļvežu tulkošana angļu valodā.

Prioritārie uzdevumi:

- 1) Izveidot izstādi par dziesmu svētku vēsturi Ziemeļvidzemē un Dienvidigaunijā,
- 2) Popularizēt Livonijas ordeņa Ērgemes bruņinieku pils vēsturi,
- 3) Sagatavot izstāžu ciklu *Valka 100 gados*.

3. Darbs ar apmeklētājiem

3.1. Galvenās tēmas, par kurām tiek izglītoti apmeklētāji:

- Izcilā pedagoga un latviešu koru kultūras pamatlicēja Jāņa Cimzes un viņa audzēkņu kultūrizglītojošā darbība;

- Dziesmu svētku vēsture Ziemeļvidzemē un Dienvidigaunijā;
- Valkas pilsētas vēsture 18. gs.- 21. gs.;
- Neatkarības atjaunošana. Trešā atmoda;
- Ērgemes viduslaiku pils vēsture;
- Ievērojamu novadnieku dzīve un darbība.
- Latviešu zemnieku dzīvesveids 18. gs. – 20. gs. sāk.;
- Latviešu gadskārtu ieražas.

3.2. Pakalpojumu veidi:

- Tiešā apmācība – lekcijas, mācību stundas, konsultācijas un ekskursijas muzejā, muzejpedagoģiskās programmas ar lietojamiem muzeja priekšmetiem, radošās darbnīcas;
- Informācijas pakalpojumi – atbildes uz jautājumiem, izstāžu aprakstu piedāvāšana, ceļveži, informācija internetā, bukleti;
- Pakalpojumi izmantojot muzeju – izglītojošais darbs muzeja ekspozīcijās, publikācijas, citu organizētās ceļojošās izstādes, pasākumi, videofilmās;
- Pakalpojumi ārpus muzeja – deponējumi, ceļojošās un digitālās izstādes, lekcijas, pasākumi, videofilmās.

3.3. Mērķgrupas:

- Pirmskolas vecuma bērni un audzinātājas;
- Skolu audzēkņi un skolotāji;
- Interesu un profesionālās ievirzes skolas;
- Augstāko mācību iestāžu studenti – Latvijas Kultūras koledža, J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Vidzemes Augstskolas u.c.
- Individuālie apmeklētāji – pētnieki, izstāžu un pasākumu apmeklētāji, interesenti, individuālie ekskursanti;
- Ģimenes ar bērniem;
- Interesu grupas;
- Apkārtējo novadu un pilsētu (arī no Igaunijas) iedzīvotāji, kam Valkā interesē izklaide un pakalpojumi,
- Delegācijas, pilsētas un novada viesi;
- Vietējie tūristi,
- Ārvalstu tūristi.

3.4. Muzeja piedāvājums:

Pamatekspozīcijas

- “Vidzemes draudzes skolu skolotāju seminārs un tā audzēkņu kultūrizglītojošā darbība” (19.gs. vidus – 20.gs. sākums)
- “Valka – Latvijas neatkarības šūpulis”(1914.-1920.g.)

Izstādes:

- Muzejā:
  - Pastāvīgā – krājuma
  - Maināmās
    - vēstures,
    - mākslas;
- Ārpus muzeja (iepriekšējos gados izveidotās):
  - Vidzemes slimnīcas Valkas poliklīnikā (*Valka, Rūjienas iela 3*) - *Valkas slimnīca laika griežos* (2017.g.)
- Ceļojošās;
- Digitālā izstāde *Kolhozu laiks*
-

Ekskursijas:

- muzejā:
  - pārskata,
  - tematiskās,
  - muzeja krātuvēs;
- pa Valkas pilsētu un novadu;
- pa Valgas (Igaunija) pilsētu un muzeju.

Lekcijas:

- muzejā;
- izbraukuma.

Konsultācijas - atbilstoši muzeja profilam un darbinieku kompetencei;

Uzziņu materiāli:

- bukleti,
- ceļveži,
- kartotēkas;

Videofilmas:

- „Skolotāju skolotājs” latviešu, igauņu un angļu val. (2002./2003. g.);
- 1984. gada kinožurnāls „Valka”;
- 1972. gada kinožurnāls „Valka”;
- 1972. gada kinožurnāls „Pār novadu novadiem”;
- “Vieta, kur sākas valsts” Valkas dalīšana. Latviešu, igauņu un angļu val. (2013./2014.g.);
- “Valka*1917” Valsti veidojot. Latvijas televīzija. (2017.g.).

Muzejpedagoģiskās programmas:

Formālās izglītības ietvaros

- “Ērģemes bruņinieku pils” (2019.g.);
- “Kāda naudiņa manā maciņā?” (2019.g.);
- “Senā skola” (2018.g.);
- “Par Latviju!” (2015.g.);
- “Pilsēta divās valstīs” (2015.g.);
- „Iepazīsti muzeju” (2011.g.);
- „Mācību stunda seminārā” (2009.g./2015.g.);
- „Rudentiņš - bagāts vīrs” (2008.g.);
- “Rija latvieša dzīvē” (2007.g.);
- “Ai, Jurģīti, Ūsenīti” (2007.g.);
- “Atbrauca Mārtiņš, atrībināja” (2007.g.);
- „Senā laika skaitīšana” (2007.g.);
- „Darba rīki lauku sētā” (2007.g.);
- „Lins latvieša dzīvē” (2007.g.);
- “Nāc nākdama, Liela diena” (2007.g.);

Mūzizglītības sastāvdaļa

- “Šuvu, šuvu skaistus rakstus” (2019.g.);
- Kāzu programma (2015.g.);
- “Jāņa bērni danci ved” (2015.g.);
- “Ratenīt, ratenīt, lai tev vējš vurpināja” (2015.g.);
- “Dedziet, tautas, gaišu guni” (2007.g.);
- „Smeļamies senču gudrības” (2006.g.);
- “Tautas dzīves zinātne – sakāmvārdos” (2006.g.);
- “Tautas dzīves zinātne – mīklās” (2006.g.);
- “Kad nakts visgarākā, diena visīsākā” (2006.g.);

Muzejpedagoģiskās programmas tiek pielāgotas attiecīgai vecuma grupai, ņemot vērā skolu programmu saturu un vecuma īpatnības.

Radošās darbnīcas:

- “Tradicionālo latviešu Ziemassvētku rotājumu (ķīstu) izgatavošana” (2018.g.);
- Krāsu pasaule (2018.g.);
- Medaļu veidošana (2017.g.).

Tematiskie pasākumi:

- Mākslas dienas;
- Izstāžu atvēršanas;
- Lāčplēša diena;
- Vēsturisku notikumu atceres pasākumi (1990. gada janvāra Barikādes, 1989. gada „Baltijas ceļš”, politisko represiju atceres pasākumi u.c.);
- Akcija „Muzeju nakts”.

Kultūrizglītojoši pasākumi:

- Koru sadziedāšanās,
- Kamerkoncerti,
- Festivāli (Teātra festivāls „Tālvils”, Starptautiskā Kultūras nedēļa u.c.),
- Brīvdabas izrādes,
- Folkloras kopu saieti,
- Novadnieku atceres pasākumi, tikšanās;
- Klases vakari, liecību izsniegšana,
- Konkursi, olimpiādes,
- Mākslas skolas izlaidumi,
- Privāti pasākumi (kāzas, dzimtu tikšanās u.c.).
- Prezentācijas.

Lekciju un ziņojumu tēmas:

- Jānis Cimze – koku kultūras kaldinātājs (2019.g.);
- Dzelzceļa loma Valkas saimnieciskajā un sabiedriskajā dzīvē (2019.g.);
- Valka: Lugažu laukums, Lugažu ev.-lut. draudzes baznīca.” (2017.g.);

- Barikāžu laiks. 1991.gada 13.-27.janvāris (2015.g.);
- Jānis Cimze – latviešu un igauņu izglītības pamatlicējs Vidzemē” (2015.g.);
- Par muižām. Lugažu Pils-muiža (2014.g.);
- Jāņa Cimzes personība laikmeta kontekstā (2013.g.);
- J.Cimzes semināra audzēkņi – literāti (2013.g.);
- Valkas fotogrāfs A.Rudīts /1868-1930/ (2012.g.);
- Valkas dalīšana 1920.gadā (2009.g.);
- Sabiedriski politiskie notikumi Valkā 1914.-1920.gadā (2007.g.);
- Jāņa Cimzes skolotāju semināra ieguldījums Latvijas un Igaunijas izglītības un kultūras jomā (2004.g.);
- Izsūtīto piemiņai (2004.g.);
- Par Latviju. Novadnieki Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri (1999.g.).

3.5. Pasākumi apmeklētāju viedokļa izziņāšanai

Lai izziņātu apmeklētāju viedokli par muzeja piedāvājumu, tiek veikta anketēšana – *pārsvarā* anonīmas apmeklētāju viedokļa aptaujas interneta vidē, kur ietverti jautājumi par muzeja piedāvājumu un reklāmas efektivitāti.

Darba analīzei muzejs izmanto arī citu institūciju – augstskolu, pētījumu aģentūru veiktos pētījumus.

Tiek veikta komentāru un atsauksmju regulāra analīze.

3.6. Publikācijas

Muzeja pašreizējais budžets nespēj nodrošināt kultūrvēsturisku izdevumu – katalogu, rakstu krājumu u.c izdevumu izdošanu. Šim nolūkam nepieciešams papildus finansējums. Krājuma pieejamību un muzeja atpazīstamību sekmē arī citu autoru un institūciju izdevumi, kuru sagatavošanā izmantoti muzeja krājuma materiāli.

3.7.Problēmas un prioritārie uzdevumi darbā ar apmeklētājiem

Problēmas:

- 1) Mazs muzeja piedāvājuma mūžizglītībai;
- 2) Nepietiekoši izmantotas mūsdienu tehnoloģiju iespējas;
- 3) Neliels organizēto tūristu grupu īpatsvars starp muzeja apmeklētājiem;
- 4) Piemērotu telpu trūkums lielāku pasākumu organizēšanai.

Prioritārie uzdevumi:

- 1) Sekmēt mācīšanās procesu (arī mūžizglītību) vēsturiskā, neformālā vidē;
- 2) Pieskaņot muzeja izglītojošo darbu valsts mācību programmai;
- 3) Pilnveidot izglītojošā darba formas atbilstoši dažādu mērķa grupu vēlmēm;
- 5) Palielināt muzeja apmeklējumu skaitu, piesaistot jaunas mērķauditorijas: veidot interaktīvu un saistošu piedāvājumu, kas būtu domāts ģimenēm ar maziem bērniem; izveidot un attīstīt piedāvājumu tūristu grupu piesaistei; uzlabot sadarbību ar Valkas novada TIB.
- 6) Uzlabot muzeja izglītojošā darba kvalitāti, izmantojot mūsdienu tehnoloģiju iespējas.

4. Muzeja mārketinga

Primārais muzeja pozicionējums mārketinga stratēģijā ir:

Valkas novadpētniecības muzejs ir vienīgā vieta, kur vēsturiskā vidē var iepazīties ar izcilā latviešu pedagoga, kuru kultūras pamatlicēja Jāņa Cimzes un viņa audzēkņu atstāto kultūras mantojumu.

Galvenie mārketinga uzdevumi:

- Veidot muzeja atpazīstamību,
- Pasvītrot individualitāti un atšķirīgumu no citiem muzejiem,
- Pārliecināt mērķauditorijas izmantot muzeja piedāvājumu zināšanu apguvei, personības izaugsmei, brīvā laika pavadīšanai,
- Panākt lielāku konkurētspēju pār citām konkurējošām institūcijām, veidojot partnerattiecības.

4.1. Muzeja piedāvātie bezmaksas pakalpojumi:

- Iespēja iepazīties ar krājuma priekšmetiem;
- Tematiskās uzzīņu kartotēkas; ceļveži;
- Tematiskie pasākumi;
- Izstāžu atklāšanas pasākumi,
- Literatūras krātuve (bibliotēka) ar lasītavu;
- Internets;

Bez maksas izstādes un ekspozīciju muzejā apmeklēt:

- pirmsskolas vecuma bērni;
- Valkas novada skolu audzēkņi;
- bērnu namu audzēkņi;
- invalīdi un viņus pavadošās personas;
- politiski represētās personas;

- muzeju darbinieki;
- Starptautiskās muzeju komitejas (ICOM) biedri;
- trūcīgās personas;
- 4.maijā – visi
- 18.maijā – visi;
- 18.novembrī – visi.

4.2. Muzeja piedāvātie maksas pakalpojumi:

- Ekspozīcijas un izstādes muzejā (izņemot iepriekš minētās kategorijas),
- Gida pakalpojumi muzejā un pa Valkas novadu;
- Krājuma izmantošana;
- Izglītojošās programmas;
- Konsultācijas, lekcijas;
- Muzeja telpu izmantošana

4.3. Muzeja pieejamības un apmeklētāju ērtību nodrošināšana

- Valkas pilsētā vairākās vietās pie nozīmīgāko ielu krustojumiem ir norādes uz muzeju.
- Muzeja atrašanās vieta ir norādīta Valgas – Valkas pilsētu ielu plānā, kas atrodas Valkā pilsētas centrā un Valgā pie TIC;
- Pie muzeja ēkas ieejas ir izkārtne ar muzeja nosaukumu latviešu, angļu, igauņu valodā un muzeja darba laiku;
- Apmeklētājiem ar kustību traucējumiem pieejams muzeja 1.stāvs: ekspozīcija, literatūras krātuve, lasītava darbam ar krājuma un uzziņu materiāliem, videofilmās, internets;
- Cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir apgrūtināta pārvietošanās un informācijas iegūšana, pieejami tikai atsevišķi pakalpojumi – gida stāstījums, iespēja noklausīties mūzikas instrumentu skanējumu. Vājredzīgajiem pieejamas lupas.
- Pie muzeja ir autostāvvietā, ir statīvs velosipēdu novietošanai;
- Muzejs atvērts apmeklētājiem ārpus normālā darba laika: sestdienās (10.00 – 16.00) un vasaras periodā – no 15.maija līdz 30.septembrim – arī svētdienās (10.00 – 16.00); kā arī valsts svētkos - 18.novembrī;
- Apmeklētājiem ir pieejama bezmaksas tualete muzeja galvenajā ēkā.

4.4.. Reklāmas metodes, kuras regulāri tiek izmantotas, lai izplatītu informāciju par muzeja piedāvājumu:

Prese:

- aktualitātes,
- informatīvie raksti, muzeja pasākumu, notikumu apraksti, galerijas,
- konkursi,
- reklāma.

Televīzija, radio:

- aktualitātes,
- tematiski sižeti,
- izstāžu apskati.

Vizuālā reklāma:

- afišas, plakāti (tipogrāfiski iespiesti, datorsalikumā),
- informatīvās lapas skolām (tipogrāfiski iespiesti, datorsalikumā),
- reklāmas bukleti, vizītkartes (tipogrāfiski iespiesti),
- sienas panno pilsētas centrā.

Internetā:

- E-mail mārketingas,
- Valkas novada mājas lapā <http://muzejs.valka.lv> ir aktuālā informācija par muzeju latviešu valodā, pamatinformācija – igauņu, angļu un krievu valodā.
- Latvijas Muzeju biedrības mājas lapā www.muzeji.lv
- Muzeja lapā portālā Draugiem.lv un Facebook.com
- citos bezmaksas ziņu un sludinājumu portālos.

4.5. Muzeja atbalstītāji

Muzeja mārketingā nozīmīga vieta ir labu attiecību veidošanai ar muzeja atbalstītājiem.

Ārpusmuzeja sakaru tīkls:

- Pašvaldība,
- Citi muzeji,
- Izglītības iestādes,
- Kultūras iestādes,
- Nevalstiskās organizācijas,
- Plašsaziņas līdzekļi,
- Novadnieki,
- Dažādu speciālistu grupas – mākslinieki, restauratori, amatnieki u.c.

- TIC, tūrisma firmas.

Aktivitātes, lai piesaistītu muzeja apmeklētājus un atbalstītājus:

- Regulāra informācija,
- Brīvbiļetes,
- Ielūgumi uz pasākumiem,
- Reklāmas iespējas,
- Iespēja izmantot muzeja telpas pasākumiem, prezentācijām.

4.6. Problēmas un prioritārie uzdevumi mārketinga jomā 2020. – 2024.gadā

Problēmas:

- 1) Muzeja produktu konkurētspēja, attālums no pilsētas sabiedriskā centra
- 2) Nepietiekoša aktuālā informācija svešvalodās.

Prioritārie uzdevumi:

- 1) Izmantot reklāmas iespējas internetā:
  - regulārāk papildināt muzeja mājas lapas informāciju angļu, igauņu un krievu valodā;
  - portālos Draugiem.lv un Facebook.com regulāri informēt par muzeja aktivitātēm jauniešiem;
  - Turpināt e-pasta formā informēt skolas par muzeja piedāvājumu;
- 2) Aktīvāk reklamēt muzeja piedāvājumu Igaunijā, sadarbojoties ar Latvijas-Igaunijas institūtu un Valgas muzeju;
- 3) Turpināt anketēšanu par apmeklētāju apmierinātību ar muzeja piedāvājumu, izpētīt dažādu mērķauditoriju (tūristu, ģimeņu ar bērniem, pensionāru, dažādu interešu grupu u.t.t.) vajadzības un intereses, veidot piedāvājumu atbilstoši apmeklētāju vēlmēm;
- 4) Pakāpeniski pielāgot un izveidot pieejamu vidi cilvēkiem ar redzes problēmām (virziena norādes, marķējums, apgaismojums, reljefa joslas, skaņas signāls u.t.t.).

III Paredzamie muzeja Komunikāciju politikas rezultāti

1. Komunikāciju politikas sagaidāmie kvalitatīvie rezultāti:

- Izmantojot ar muzeja darbību saistītus izglītošanas veidus, izglītota sabiedrība par muzejā uzkrāto kultūrvēsturisko mantojumu. Savā izglītojošajā darbā muzejs akcentē tās pagātnes zināšanas, kuras var būt noderīgas šodien, atklāj to pozitīvo pieredzi, kāda ir cilvēkiem, kas šajā reģionā dzīvojuši vai dzīvo šodien.
- Apmeklētājos radīta rezonanse, kas ļauj viņiem radoši uztvert piedāvāto saturu, uzņemt to sevī un pārveidot turpinošā personīgā pieredzē,
- Muzeja piedāvājums balstīts uz rūpīgu sabiedrības vēlmju un tirgus izpēti.
- Sabiedrībai ir interese par muzeja pakalpojumiem.
- Veicināta muzeja konkurētspēja;
- Izveidota tāda pakalpojumu cenu politika, kas palielinājusi muzeja apmeklētāju skaitu un muzeja ieņēmumus.
- Saglabāta prioritāte attiecībā ar vietējiem iedzīvotājiem.
- Muzeja pastāvīgie apmeklētāji tajā atgriežas.

2. Komunikāciju politikas sagaidāmie kvantitatīvie rezultāti

Tabula Nr.1. Muzeja Komunikācijas politikas rezultāti 2015.- 2019.gadam

* Varianti:

A variants – sasniedzamie rezultāti pie pašreizējā finansējuma;

B variants – sasniedzamie rezultāti, izmantojot papildus nepieciešamo finansējumu.

Sagaidāmie rezultāti	Varianti *	Skaitis				
		2020	2021	2022	2023	2024
1. APMEKLĒTĀJU SKAITS MUZEJĀ	A	5700	5500	5500	5700	5500
	B	5700	5500	5500	5700	6000
		2020	2021	2022	2023	2024
2. EKSPOZĪCIJAS (IEKĀRTOTAS NO JAUNA)	A					
	B					
3. IZSTĀDES MUZEJĀ		2020	2021	2022	2023	2024
3.1. Muzeja krājuma						
Muzejs un laiks	A	1				
	B					

Cikls <i>Valkas 100 gados</i>	A	1	1	1	1	1
	B					
<i>Barikāžu laika plakāti</i>	A		1			
	B					
Krājuma gleznu izstāde	A			1		1
	B					
<i>Ziemeļvidzemes un Dienvidigaunijas dziesmu svētki. (19.gs. 2.puse)</i> "Cimzes audzēkņi un [Ziemeļvidzemes un Dienvidigaunijas] dziesmu svētki. (19.gs. 2.p.)"	A				1	
	B					
3.2.Mākslas izstādes						
		2020	2021	2022	2023	2024
Valkas novada mākslinieku darbu izstāde	A	1	1	1	1	1
	B					
Dažādu autoru mākslas darbu	A	3	3	3	3	2
	B	4	4	4	4	2
4.IZSTĀDES ĀRPUS MUZEJA						
		2020	2021	2022	2023	2024
Par Valkas novada mazpulkiem	A	1				
	B					
<i>Livonijas ordeņa Ērgemes bruņinieku pils</i>	A				1	
	B	1				
<i>Ādams Tērauds (1830-1891) – nevēlamais semināra direktors</i>	A		1			
	B					
<i>Semināra iela Valkā</i>	A		1			1
	B					
<i>Meldera Dieviņam - 100</i>	A			1		
	B					
Ekspozīcijas iepriekšējos gados sagatavotās	A	4	4	4	4	4
	B					
5. MUZEJPEDAGOĢISKĀS PROGRAMMAS						
		2020	2021	2022	2023	2024
5.1. Pilnveidotas						
<i>Iejūties viduslaiku pilī ("Ērgemes pils" 2019.g.);</i>	A				1	
	B					
<i>Dedziet, tautas, gaišu guni (2007.g.);</i>	A		1			
	B					
<i>Tautas dzīves zinātne – sakāmvārdos (2006.g.);</i>	A	1				
	B					
<i>Tautas dzīves zinātne – mīklās (2006.g.)</i>	A	1				
	B					
5.2.Jaunas						
<i>Valkas ģimnāzijai - 100</i>	A	1				
	B					
Cikls <i>Viena priekšmeta stāsts.</i>	A	1	2	2	2	2
	B					
Izstādē "Barikāžu laika plakāti"	A		1			
	B					
<i>Meteņi</i>	A		1			
	B					
<i>Latviešu godi</i>	A			1		
	B					
<i>Valka. Senatne un mūsdienas. Izstāžu ciklā "Valka 100 gados"</i>	A	1	1	1	1	1
	B					
Izstādē "Ziemeļvidzemes un Dienvidigaunijas dziesmu svētki. (19.gs. 2.puse)"	A				1	
	B					
5.3.RADOŠĀS DARBNĪCAS						
		2020	2021	2022	2023	2024
	A					
	B					
	A	2	2	2	2	2

Novadītas nodarbības iepriekšējos gados sagatavotajām programmām	B					
6. PASĀKUMI						
		2020	2021	2022	2023	2024
Valkas novada mākslinieku darbu izstādes atklāšana	A	1	1	1	1	1
	B					
Starptautiskā akcija <i>Muzeju nakts</i>	A	1	1	1	1	1
	B					
Mākslas izstāžu atklāšana	A	3	3	3	3	2
	B	4	4	4	4	2
<i>Ugunskuru gaismā</i>	A		1			
	B					
Izstādes <i>Muzejs un laiks</i> atklāšana	A	1				
	B					
Izstādes "Ziemeļvidzemes un Dienvidigaunijas dziesmu svētki. (19.gs. 2.puse)" atklāšana	A				1	
	B					
<i>Meldera Dieviņam 100</i> - pasākums 1.X (vai 11.XI) 1919.gada Latvijas brīvības cīņās kritušo Brāļu kapos	A			1		
	B					
7. IZDEVUMI						
		2020	2021	2022	2023	2024
<i>Vidzemes draudzes skolu skolotāju semināra audzēkņi – skolotāji Valkā un Valgā</i> (kopā ar Valgas muzeju)	A					
	B					1
8. LEKCIJAS. ZIŅOJUMI.						
		2020	2021	2022	2023	2024
<i>Valkas sadalīšana un tās sekas</i>	A	1				
	B					
<i>Dziesmu svētku tradīcijas sākumi Valkas novadā</i>	A				1	
	B					
Nolasītas lekcijas (iepriekšējos gados sagatavotās)	A	10	10	10	10	10
	B					
9. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAS PASĀKUMI						
		2020	2021	2022	2023	2024
Vizītkarte ar muzeja piedāvājumu (latviešu, angļu valodā)	A		1			
	B					
Informācijas stends par muzeja piedāvājumu (pie muzeja ēkas)	A					
	B			1		
Afišas, plakāti	A	10	10	10	10	10
	B					
Informācija novada izglītības iestādēm un tūrisma par muzeja aktuālo piedāvājumu – reizi ceturksnī	A	4	4	4	4	4
	B					
Informācija Valkas novada mājaslapā un citiem plašsaziņas līdzekļiem (<i>Ziemeļlatvijai, Valkas Novada Vēstīm</i> u.c.) par muzeja aktuālo piedāvājumu	A	15	15	15	15	15
	B					

**IV Muzeja komunikācijas spējas
uzlabošanas pasākumi 2020. – 2024. gadam**

1. Kursi, semināri, pieredzes apmaiņa citos muzejos - muzeja darbinieku kvalifikācijas nepārtrauktai paaugstināšanai.
2. Veikt muzeja krātuves telpu iekārtošanu [ar iespējām sabiedrībai iepazīties ar krājumu] un organizēt tajās muzejpedagoģiskās nodarbības un ekskursijas.
3. Plaša sadarbība ar citiem muzejiem, arhīviem, bibliotēkām, izglītības iestādēm, sabiedriskām organizācijām, kolekcionāriem dažādās muzeja darbības jomās.

4. Regulāra apmeklētāju viedokļu izzināšana par apmierinātību ar muzeja piedāvājumu un pakalpojumu kvalitāti, atbilstību mērķa grupu vajadzībām. Rezultātu apkopošana un analīze, reakcija uz izmaiņām un tendencēm.
5. Papildus finanšu līdzekļu piesaistīšana, sadarbībā ar pašvaldību, mūsdienu tehnoloģijām atbilstošu produktu (izstāžu, ekspozīciju, izglītojošu programmu u.c.) radīšanai.
6. Dažādu nozaru speciālistu (vēsturnieku, muzikologu, etnogrāfu, pasākumu režisoru, dizaineru u.c.) iesaistīšana atsevišķu projektu un pasākumu realizēšanā.
7. Iesaistīšanās starptautiskos projektos, lai popularizētu muzeja krājumu pēc iespējas plašākai auditorijai.
8. Attīstīta IT joma un plašāk izmantoti sociālo tīklu mārketinga instrumenti.
9. Regulāra un mērķtiecīga sadarbība ar tūrisma organizācijām Latvijā un ārvalstīs, lai panāktu, ka muzeja apmeklējums ir gan vietējā, gan starptautiskā tūrisma ceļojumu sastāvdaļa, piesaistot lielāku organizētā tūrisma plūsmu.

Valkas novada domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

V.A.Krauklis